

fragmentai (1 pav.). Šie radiniai gali būti datuojami I tūkst. viduriu – II puse.

Remiantis aptiktais radiniais, pasiūlyta saugomą teritoriją praplėsti į PV pusę. Radiniai perduoti į LNM.

Reketė cemetery

In 2013, 3 trenches (a total of 31 m²) were excavated in Reketė cemetery. They contained neither archaeological nor cemetery-related finds. A metal detector survey in the central part of the protected area and to the SW of the protected area's SW boundary turned up 11 metal finds (Fig. 1) dating to the mid – second half of the 1st millennium.

Mindaugas Grikpėdis,

Linus Tamulynas

Smalininkų kapinynas

Smalininkų kapinyną (Jurbarko r.), remdamasis L. Kvizikevičiaus tyrimų Smalininkuose ataskaitoje pateiktais duomenimis, kuriuos patikslino vietos gyventojai, 2006 m. surado L. Tamulynas (*ATL 2006 metais*, V., 2007, p. 163–166). Tuomet aptiktas kapas 1, remiantis tyrimų duomenimis kapinynui nustatyta saugoma teritorija.

2012 m., prieš tiesiant vandentiekio ir nuotekų tinklus per saugomą kapinyno teritoriją, tyrimus vykdė M. Petkus (*ATL 2012 metais*, V., 2013, p. 161–164). Saugomoje teritorijoje tuomet iširtas didesnis nei 280 m² plotas, aptikti 3 kapai, datuojami 350–600 m. 2013 m. kapinyno tyrimus pratęsė VU. Iširtos dvi perkastos (38,3 m² plotas). „Versmės“ leidykla, rengdama monografiją „Viešvilės valsčius“, užsakė straipsnį apie šį objektą (straipsnio autoriai dėkoja „Vieš-

vilės valsčiaus“ monografijos redaktoriui A. Sinkevičiui už rūpinimąsi ekspedicija ir jos finansavimu). Tyrimams pasirinktos dvi vietos šalia 2012 m. tirtų perkasų 8 ir 13.

Perkasa 17 (tęsiant 2012 m. tirtų plotų numeraciją) buvo 18 m² dydžio. Ji tirta į šį nuo perkastos 8. Joje iš dalies po XX a. perkasimais (duobe su šiukšlėmis, elektros kabelio tranšėja) aptiktas kapas 5. Kapo duobė ovalo formos, orientuota V–R kryptimi, apie 3 m ilgio ir iki 1 m pločio. Jokių palaikų likučių duobėje neaptikta, tačiau rasta įkapių. Kapo duobės V dalyje rasti 5 įvijiniai žiedai, vario lydinio sagtelė ovaliu lankeliu, su metopa ant liežuvelio ir keturkampiu apkalu bei neaiškios paskirties dirbinys – vario lydinio tūtelė. Kapo duobės R dalyje aptiktas įmovinis kirvis (1 pav.). Pagal diržo sagtelę kapas gali būti datuojamas 350–600 m.

Perkasoje 18 (20,3 m² ploto) aptikti du apardyti kapai. *Kapo 6* duobė buvo ovalo formos, orientuota ŠV–PR kryptimi, apie 2 m ilgio ir iki 80 cm pločio. Mirusysis palaidotas nede-

1 pav. Kape 5 rastos įkapės: 1 – įmovinis kirvis; 3–5, 7, 8 – įvijiniai žiedai; 6 – tūtelė. L. Tamulyno nuotr.

Fig. 1. Grave goods found in burial 5: 1 – a socketed axe, 3–5, 7, 8 – coil rings, 6 – a cartridge case.

0 — 2 cm

2 pav. Apyrankė storėjančiais galais iš kapo 6. L. Tamulyno nuotr.

Fig. 2. The bracelet with thickened terminals from burial 6.

gintas, galva į ŠV. Kapo PR dalis apardyta, kaulai sumesti į kojūgalį. Galvūgalis ir dešinė skelto pusė išlikę, ant dešinės rankos rasta vario lydinio apyrankė storėjančiais galais (2 pav.). Sprendžiant pagal išlikusius kaulus, kape palaidotas apie 50 m. amžiaus vyras. Pagal apyrankę kapas datuotinas 350–600 m. *Kapu 7* pavadintame perkaso kampe buvusios duobės fragmento užpilde aptikti atskiri žmogaus kaulai,

3 pav. Suardytame kape 7 aptikti radiniai: 1 – diržo sagtis su apkalu; 2 – diržo kabučiai; 3 – įvijinis žiedas; 4 – peilis; 5 – pentinas. L. Tamulyno nuotr.

Fig. 3. Finds from burial 7, which had been destroyed: 1 – a belt buckle with belt fitting, 2 – belt pendants, 3 – a coil ring, 4 – a knife, 5 – a spur.

tarp kurių surasta ovali diržo sagtis su metopa ant liežuvėlio ir stačiakampiu apkalu, dengtu sidabru, du diržo kabučiai užvyniotais galais, peilis, pentinas, įvijinis žiedas (3 pav.). Sprendžiant pagal išlikusią antropologinę medžiagą, kape galimai palaidota apie 30 m. amžiaus moteris. Pagal radinius kapas datuojamas 350–600 m.

Apibendrinant 2013 m. tyrimų rezultatus, galima teigti, jog, nepaisant Smalininkų kapinyno teritorijoje vykdytų didelių žemės kasimo darbų (nutiesto kelio, pastatytų pastatų), čia yra išlikę sveikų ar dalinai apardytų kapų, kurių tyrimai suteiktų daug vertingos informacijos apie vieną iš Nemuno žemupio bendruomenių IV–VI a.

2013 m. tyrimų metu aptikti radiniai perduoti LNM.

Smalininkai cemetery

In 2013, the VU continued the excavation of Smalininkai cemetery begun in 2006. In 2013, two trenches (a total of 38.3 m²) were excavated, exposing two burials (5 and 6) with grave goods as well as finds and the remains of a human skeleton from burial 7, which had been destroyed (Figs. 1–3). The discovered burials date to the second half of the 4th – 6th centuries.